

Web-book
Conference Proceedings

MODERN PROBLEMS OF SOCIAL AND
ECONOMIC SYSTEMS MODELLING

PROCEEDINGS

XVI International Scientific Practical Conference

Kharkiv, 2025

Мішин О. Ю., к.е.н. доц. кафедри міжнародних економічних

відносин та безпеки бізнесу

ХНЕУ ім. С. Кузнеця,

Веліканов Д.А., здобувач ННІ міжнародних відносин

ХНЕУ ім. С. Кузнеця,

Mishyn O.Y., Velykanov D. A.

Ел. адреса: majmsvmaa@ukr.net

Напрями забезпечення економічної безпеки бізнес-процесів торговельного підприємства

Анотація. Розглянуто роль безпеки бізнес-процесів в діяльності торговельних підприємств. Систематизовано види бізнес-процесів підприємства оптової торгівлі. Обґрунтовано напрями забезпечення економічної безпеки бізнес-процесів підприємства оптової торгівлі.

В умовах військового часу все більшої актуальності набувають питання функціонування торговельних підприємств в бізнес-середовищі, що високим рівнем ризиків та невизначеності. У зв'язку з цим актуальності набувають питання забезпечення економічної безпеки бізнес-процесів.

Метою дослідження є уточнення теоретичних засад та пріоритетних напрямів забезпечення економічної безпеки бізнес-процесів торговельного підприємства.

Економічна безпека підприємства – це стан захищеності бізнес-процесів та їх ресурсного забезпечення, що сприяє уникненню або попередженню внутрішніх і зовнішніх загроз і дає змогу забезпечити стабільне функціонування та розширене відтворення з мінімальними втратами для підприємства [2]. Відповідно, як на нашу думку, під економічною безпекою бізнес-процесів слід розуміти стан захищеності бізнес-процесів, що досягається через комплекс заходів та дій, спрямованих на уникнення або попередженню загроз, забезпечення стабільності, надійності, прибутковості бізнес-процесів та ефективності використання ресурсів з метою стабільного функціонування та розширеного відтворення з мінімальними втратами для підприємства».

Бізнес-процеси компаній мають підлягати необхідному захисту від ризиків, загроз та небезпек. Забезпечення економічної безпеки бізнес-процесів, як на нашу думку, має здійснюватися за видами бізнес-процесів.

Класифікації бізнес-процесів викладені у працях таких вчених, як: Коюда В. О. та Пасько М. І. [1], Чернобай Л. та Дума О. [3]. Коюда В. О. та Пасько М. І. [1] виділяють розвиваючі, підтримувальні та первинні бізнес-процеси, що наведено на рис. 1.

Рис. 1. Види бізнес-процесів підприємства за класифікацією Коюди В. О. та Пасько М. І. [1]

У вітчизняних та зарубіжних джерелах існують й інші підходи до класифікації бізнес-процесів. Кількість цих підходів значна. Проте, як на нашу думку, найбільш доцільною буде класифікація, яка побудована за багатокритеріальним принципом, оскільки саме вона охоплює значну кількість аспектів при моделюванні бізнес-процесів.

Класифікація та перелік бізнес-процесів для підприємств оптової торгівлі подано у табл. 1

Види бізнес-процесів підприємства оптової торгівлі та напрями
забезпечення їх економічної безпеки

Вид бізнес-процесів	Підпроцеси	Види економічної безпеки бізнес-процесів
Основні бізнес-процеси (бізнес-процеси, пов'язані зі здійсненням оптової торгівлі)	Підпроцеси товароруку	Економічна безпека основних бізнес-процесів (комерційна безпека)
Забезпечуючі бізнес-процеси (бізнес-процеси, які призначені для забезпечення ефективного виконання основних бізнес-процесів)	Підпроцеси фінансування; логістичні підпроцеси; транспортні підпроцеси; підпроцеси складування; підпроцеси інформаційного забезпечення	Економічна безпека обслуговуючих бізнес-процесів (інформаційна, фінансова, логістична безпека). Безпечне та ефективне використання фінансових, матеріальних, інформаційних ресурсів
Бізнес-процеси розвитку (бізнес-процеси поточного та стратегічного розвитку бізнесу)	Підпроцеси розвитку персоналу; підпроцеси розвитку бізнесу та освоєння нових ринків	Економічна безпека бізнес-процесів розвитку (кадрова безпека, безпека економічного розвитку компанії)
Управлінські бізнес-процеси (бізнес-процеси прийняття рішень)	Підпроцеси управління оборотними активами; підпроцеси управління власним капіталом; підпроцеси управління персоналом	Економічна безпека управлінських бізнес-процесів (управлінська безпека)

Запропонована авторська класифікація бізнес-процесів може бути використана в процесі побудови моделей забезпечення економічної безпеки.

Список літератури:

1. Коюда В. О., Пасько М.І. Бізнес-процеси сучасного промислового підприємства. *Бізнес Інформ*. 2018. № 1. С. 302 – 311.
2. Мішин О. Ю., Мішина С.В. Сутність поняття «економічна безпека підприємства». *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2012. № 38. С. 86–92.
3. Чорнобай Л. І., Дума О.І. Бізнес-процеси підприємства: класифікація та структурно-ієрархічна модель. *Економічний аналіз : зб. наук. праць*; Тернопіль : Видавничо поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2015. Том 22. № 2. С. 171 – 182.